

– Közös volt az elképzelés, s a Tudományos Akadémiával együtt hívtuk életre. A sikerének mindannyian nagyon örülünk. Már német kollégát is hívtunk vezényelni, aki betegsége miatt sajnos nem tudott fellépni – Riederauer Richárd másodkarnaggyal ugrottunk be a helyére – s szeretném is, ha a vendégség folytatódna. A sorozatot pedig elindítjuk jövőre is.

■ Mit tervez még a következő szezonra?

– Akad egy nagyon komoly vállalkozásunk. Száz éve tört ki az I. világháború, s mi felkértünk több kortárs zeneszerzőt, komponáljon kantátákat e tárgyban. Az alkotók: Csemiczky Miklós, Selmeczi György, Vajda János, Orbán György és Gyöngyösi Levente. Négy kompozíció már meg is született, és igazán kiválóak. A feldolgozott szövegek közt akad zsolttársulat, népdal, Ady-vers, katonasírató. Nem sokat tudnak erről a korról az emberek, pedig jelentős a népzene gyakorlati hatása, hiszen ekkor még népdalok is születtek, például a Mikor megyek Galícia felé vagy a Fiumei kikötőben megáll egy gözhajó kezdetű. Több száz van belőlük. S a haditudósítók között olyan kiváló szerzők is akadnak, mint Karinthy Frigyes vagy Molnár Ferenc. Mednyánszky pedig a lövészárkok szélén ülve készített vázlatokat a szerb fronton történekről... Mindezt szeretnénk felhasználni a koncerten, lesz vetítés, felolvasás. Az szintén nagyon érdekes, hogy száz év elteltével hogyan hatnak a történetek a zeneszerzőkre. Ha ez a tervezett, nagy produkció megvalósul 2015 tavaszán, akkor mindenképpen készül róla felvétel, s remélem, több alkalommal is elő tudjuk adni.

■ Azt látom, hogy külföldön is egyre többet koncerteznek...

– Felléptünk például Krakkóban, egy visegrádi projekt keretében adtuk elő a Szent Szaniszló oratóriumot, megnyertük a pro-

dukcióhoz az ottani zeneakadémiát, s lengyel, cseh énekesek is pódiumra léptek. A közönség végül állva tapsolt. Szeretnénk még ezt a darabot máshol is bemutatni, csak a forrásokat kellene megteremteni hozzá...

■ Amikor 2011-ben beszélgettünk, említetted, hogy pénzühányal küzdenek. Azóta javult a helyzet?

– Kicsit igen, de óriási lyukat kellene befoltozni. Emelkedtek a bérek 10–15%-kal, de még így is jóval kevesebb, mint amit például az Erkel Színház kórustagjai keresnek. Ott énekelnek, egy színpadon, de az egyik csak a fele pénzt kapja ugyanazért a teljesítményért... Ezt nem tartom jónak. Az elvégzett munka ellenértékének tükröznie kellene a minőséget is. Szerintem már 8–15%-nyi különbséggel is elégedettek lennének.

■ Sokféle módon próbálnak pénzhez jutni...

– Igen, hiszen bár non-profitok vagyunk, azért még bevételkötelesek. Az is új irány, az építkezés következő köve az együttesnél, hogy kottakiadással is foglalkozunk. Ha nekünk komponálnak egy művet, akkor azt mi kívánjuk megjelentetni. Ne egy amerikai kiadó profitáljon belőle.

■ Mit gondol, minek köszönhető a Magyar Örökség-díj?

– Nem az utóbbi két évnek, hanem annak az értéknek, amelyet a Honvéd Férfikar képvisel. Az együttes a magyar kultúrának nagyon fontos szereplője. Óriási elismerés ez a kitüntetés, már csak azért is, mert a Honvéd Együttes egésze már egyszer átvehette az Örökség-díjat, ez a mostani azonban csak a férfikarnak szól.

■ Mennyiben változtak a tárcánál a feladataik?

– Nem tartozunk már évek óta a honvédelmi minisztériumhoz, hanem az Emmi-

hez, viszont van egy megállapodásunk arról, hogy évente hány alkalommal kell fellépniük honvédségi rendezvényeken. Legutóbb például a költészet napja alkalmából szerepeltünk egy olyan koncerttel, amelyen népdal- és versfeldolgozás egyaránt elhangzott, s nagyon-nagy sikert arattunk.

■ Azt látom, még iskolákban is népszerűsítik a zenét...

– A zene házhoz megy – ezzel a címmel jártuk az intézményeket, s tényleg interaktív énekórákat tartottunk, amit a gyerekek nagyon élveztek. Tetszik, nem tetszik, be kell őket is vonni, mert egyébként nem tudjuk felkelteni az érdeklődésüket. Több ezer fiatalhoz jutottunk el. Szeretnénk folytatni, kérdés, hogyan lesz rá idő...

■ Három esztendővel ezelőtt említetted, hogy szívesen fogadna fiatal karnagyokat a Honvédnál. Megvalósult ez a terve?

– Sajnos e témában nem sikerült előrébb lépni... Pedig egyre inkább azt látom, hogy a fiatal végzett kollégák nem tudnak mit kezdeni azzal az iparszerű termeléssel, ami egy színháznál zajlik. Az olyan karnagy, aki bárhová beállítható, nem túl sok van, s mind legalább 40-50 éves. Szükség lenne rá, de egyelőre nem látom a megoldást...

■ Milyen rövid és hosszú távú tervei vannak a Honvéd Férfikar élén?

– Szeretnék több külföldi kollégát meghívni a kórus élére, s ezzel is némileg visszacsoposolni a nemzetközi vérkeringésbe, s fellépni jelentősebb pódiumokon. Emellett a magyar kóruskultúrát kívánom népszerűsíteni itthon és a magyarlakta vidékeken. A mostanra elért magas színvonalat meg kell tartanunk, s az áttetsző, jól kiegyenlített, szép hangzásért ugyanúgy meg kell küzdeni nap mint nap. R. Zs.

Hangszertanítás mellett muzsikálás

Karácsonyi koncert, ifjúsági hangversenyek a Szabolcsi Szimfonikus Zenekarral

Több mint fél évszázados múltat tekinthet vissza a Szabolcsi Szimfonikus Zenekar, hiszen az együttest 1951-ben alakították a nyíregyházi zeneiskola tanárai. A nyíregyházi Kodály hangversenyteremben rendszeresen muzsikál az együttes, de emellett diplomákban is közönség elé lépnek. A Szabolcsi Szimfonikus Zenekar is a Regionális Zenekarok Szövetségének a tagja lett. Az együttes mindennapjairól, terveiről Nagy Gyula elnököt kérdeztük.

■ Miért tartja fontosnak, hogy megalakult a regionális zenekari szövetség?

– A félhivatásos szimfonikus zenekarok működtetése 1990 után jelentősen megváltozott. A korábban többnyire művelődési házak által, városok és megyék fenntartásában működő zenekarok a 90-es évektől kezdve civil szervezetté váltak. A pályázati

rendszer bevezetésével az önkormányzati támogatások oly mértékben csökkentek, hogy a folyamatos működés a továbbiakban már nem volt lehetséges. A szövetség, mint szakmai érdekképviselő, a zenekarok működésének segítése érdekében jött létre.

■ Melyek ennek a szövetségnek a legfontosabb céljai?

– Az alapszabályunkból idézem a leglényesebbeket: egyeztetni kell a RZSZ tagjainak szakmai érdekeit az egységes fellépés érdekében. Emellett a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségének (MSZSZ) tagjaként képviselni kell az RZSZ tagjainak szakmai érdekeit. Véleményt kell formálni és állást foglalni a féléves szimfonikus zenekarok, illetve tagjaikat érintő jogszabályok tervezeteivel kapcsolatban, befolyást gyakorolni a regionális feladatokat ellátó zenekarokat érintő szabályozási folyamatokra és döntés-előkészítő mechanizmusokra. Az információk gyűjtésével és áramoltatásával segíteni kell a zenekarok működését. Művészeti propagandamunkát kell végezni a féléves zenekarok munkájának művészi és anyagi támogatása érdekében. Elő kell segíteni a féléves zenekarok művészi fejlődését, felkutatni az ezt segítő anyagi és művészi forrásokat. Emellett segítséget kell nyújtani a féléves zenekarok nemzetközi kapcsolatainak fejlesztéséhez, valamint a tagság körében terjeszteni a külföldi tapasztalatokat és lehetőségeket.

■ Úgy tudom, hogy több mint fél évszázados múltat tekinthet vissza a szabolcsi együttes...

– Így igaz, hiszen a zenekart 1951-ben alakították az akkori nyíregyházi Állami Zeneiskola tanárai. Tagjai megyénk és a szomszédos megyék zenetanárai, akik számára fontos, hogy a hangszertanítás mellett saját muzsikálásukkal is részt vegyenek városunk és megyénk komolyzenei életében. Rendszeres közreműködői hangversenyeknek a szomszédos megyék hivatásos zenekarainak művészei, valamint időnként lehetőséget kap a zenekari játékra a Debreceni Egyetem és a Miskolci Egyetem Zene-művészeti Karának néhány hallgatója is. Egyesületté 1997-ben váltunk, azóta vagyok ennek vezetője, majd 2012-ben a közhasznú jogállást is megszereztük.

■ Milyen támogatásokból tudják fenntartani a zenekart?

– Egyesületté válásunk után 10 évig Nyíregyháza Város Önkormányzata és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormány-

zat közösen támogatott bennünket, majd a megyei támogatás fokozatosan megszűnt, és a várostól kapott támogatás is csökkent. Az elérhető pályázatok, források és saját bevételek segítségével sem sikerült a továbbiakban a folyamatos működést biztosítani. A 2013-as évben az Emberi Erőforrások Minisztériuma pályázatán jelentős támogatást sikerült kapnunk, amelynek segítségével meg tudtuk valósítani a tervezett koncerteket. Reméljük, hogy ezt a támogatást 2014-re is megkaphatjuk.

■ Hol gyakorolnak, koncerteznek?

– Próbáinkat a nyíregyházi Vikár Sándor Zeneiskola hangversenytermében tartjuk délelőttönként, a hangversenyek helyszíne pedig a Kodály Zoltán Általános Iskola 500 férőhelyes hangversenyterme.

■ Milyen fellépései vannak a Szabolcsi Szimfonikus Zenekarnak?

– A Filharmónia szezonbérletében minden évben szerepelünk egy hangversennyel. Évente 26-29 hangversenyből álló ifjúsági sorozatot valósítunk meg a Filharmónia szervezésében. Egyesületünk fontos célja a zenekultúra közvetítése az ifjúság felé. Növendékeink így nemcsak a tanítási órán, hanem a koncertpódiumon is találkozhatnak velünk. Évente emellett átlagosan 4 saját szervezésű hangversenyt tervezünk, templomokban vagy a nyíregyházi Kodály Teremben. Ezek közül hagyományos az „Ifjú tehetségek hangversenye”, amelyen a Vikár Sándor Zeneiskola és a megye legtehetségebb zeneiskolásai játszhatnak zenekari kísérettel, idén júniusban például már negyedik alkalommal. Ezzel a kezdeményezéssel az volt a célunk, hogy lehetőséget adjunk tehetséges fiataloknak a bemutatkozásra, továbbá figyelemfelkeltésnek is szántuk a

zeneiskolákban folyó, színvonalas zenei nevelés iránt. Ez év januárjától zenekarunk Tehetségpontként is működik. A hangverseny bevételeivel pedig a Zenekultúra Támogatásáért Alapítvány működését segítjük. Minden évben közösen lépünk fel a Cantemus Vegyeskarral a város karácsonyi hangversenyén. Ekkor nyílik alkalom oratorikus művek megszólaltatására is.

■ Úgy látom, programjukban fontos szerepet kapnak az ifjúsági hangversenyek is...

– Az ifjúsági hangverseny-sorozattal a szimfonikus zenét visszük el olyan kisebb városokba, ahová hivatásos zenekarok nem jutnak el. Ezáltal valósítjuk meg egyesületünk alábbi céljait: a klasszikus zene népszerűsítését, a zeneértő közönség kinevelését, az esélyegyenlőség segítését a hátrányos helyzetű kistérségek zenei életének támogatásával.

■ Kikkel koncerteznek, s mi mindent terveznek erre az esztendőre?

– Az évek során fellépett már velünk többek között Jandó Jenő, Perényi Miklós, Szecsődi Ferenc, Szenthelyi Miklós, Hauser Adrienn, karmesterként pedig dolgozott az együttesrel Medveczky Ádám, Kovács László, Török Géza, Somos Csaba és Bartal László is. A Szatmárnémeti Filharmonikusokkal adtunk már több közös hangversenyt Nyíregyházán és Szatmárnémetiben, és a Nyírbátori Zenei Napok rendszeres fellépői közé tartozunk. A következő programunk egy Brahms-est, Gál Tamás karmester valamint Jávorkai Sándor hegedűművész és Jávorkai Ádám gordonkaművész közreműködésével. Emellett 26 előadásból álló ifjúsági, ismeretterjesztő hangversenysorozatot adunk középiskolásoknak, s Bach-esttel tisztelgünk a reformáció napja előtt.

R. Zs.